

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani: Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisni se ne vračajo. — Račun pri pošti, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69

Leto XVI.

V Ljubljani, v četrtek, dne 16. marca 1933.

Štev. 32.

Za interese malega trgovca

Občni zbor Združenja trgovcev za Ljubljano-okolico

Vse stanove je težko zadela splošna gospodarska stiska, toda nihče ni pritisnjen od krize v tej meri ko mali trgovci in zlasti podeželski. Njegov je itak neveliki promet se je vsled manjše kupne moči prebivalstva omejil do skrajnosti, a pri tem zmanjšanim prometu mora plačevati vedno večje in vedno nove davščine. Samo v lanskem letu je bilo uvedenih 13 novih davščin in taks, poleg tega pa niso občinske doklade nikjer tako visoke ko v podeželskih občinah, kjer obsegajo tudi 200 do 300 odstotkov. Ze samo to silno nezdravo razmerje med zmanjšanimi dohodki in večjimi izdatki spravlja malega trgovca na rob propada.

Naravnost v prepad pa ga sili zmanjšanje njegove konkurenčne sposobnosti, ki jo povzročajo v ničemer utemeljeni privilegiji konzumov in združnih prodajalen. Naravnost nerazumljivo je, da merodajni krogi še niso uvideli in spoznali vse veličanske škode, ki jo povzročajo ti nezasluženi privilegiji državni blagajni, legalni trgovini in tudi združni misli sami. Iz nekkih meglenih političnih razlogov se trpijo še nadalje ti privilegiji, pa čeprav se s tem uničuje legalna trgovina, ki je najboljši davkoplačevalec. Nič drugega ko zadrževanje državnega denarja so ti privilegiji in zato se morajo nehati!

Ni pa konzumarstvo edina nadloga, ki izpodkopava existenco malega trgovca. Krošnjarstvo, kmečki moratorij, prevelike socialne dajatve, pretirano visoka pridobnina, diktat kartelov, vse to uničuje trgovca, zlasti pa malega trgovca na deželi. Tako težka so vsa ta bremena, da propadajo že najbolj trdna podjetja in da postajajo konkurzi in prisilne poravnave že običajni pojavi.

Kriza malega trgovstva je že postala tako ostra, da bide mali trgovci že zadnjo bitko za svoj obstoj. Znak skrajne nevidnosti in dokaz popolnega omalovaževanja gospodarstva bi bilo, če niti ob tej res dvanajsti uri ne bi priskočili merodajni činitelji malemu trgovcu na pomoč. Njih greh bi bil tem večji, ker je bil tisti, ki je vedno zvesto vršil vse svoje dolžnosti do naroda in države, baš mali trgovec, ki je bil vedno pionir napredka na vasi. Ze samo vsled teh njegovih kulturnih zaslug je treba upoštevati njegov težki položaj in ga rešiti pred popolnim propadom.

Velika zasluga občnega zbora Združenja trgovcev za Ljubljano — okolico je, da je ta pomen malega trgovca in njegovo težko stisko odločno povdaril in nastopil za interese malega trgovca. Upamo, da bo ta odločen nastop Združenja rodil tudi uspeh in da bo tudi mali trgovci prišli do svojih pravic.

V »Trgovskem domu« se je vršil v sredo dopoldne 15. redni občni zbor Združenja trgovcev za Ljubljano-okolico. — Občni zbor je otvoril in vodil predsednik Josip Šporn, ki je po pozdravu navzočih konstatiral sklepčnost, imenoval za zapisničarja tajnika Šmuca, za overovatelja zapisnika pa g. Bartla in Javornika.

S toplimi besedami je pozdravljal nato zastopnika Zbornice za TOI konzulenta Žagarja in zastopnike časopisja. Z iskrenimi besedami se je zahvalil dr. Ivanu Plesu, ki je dolgo vrsto let vodil uredništvo »Trgovskega lista« in zvesto ter spretno podpiral vse težnje trgovstva. S toplimi besedami priznanja pa se je spomnil tudi bivšega trgovskega ministra in generalnega tajnika Ivana Mohoriča, ki je zvesto podpiral trgovce v vseh njih bojih in jim bil vedno na razpolago z dobrimi nasveti.

Poročilo predsednika Jos. Šporna

Položaj podeželskega trgovca se ni niti najmanjše izboljšal, temveč je mali trgovec v vedno večji stiski, ogroženemu od konzumov, nelegitimnih potnikov in krošnjarjev je postala njegova borba proti tej nelojalni konkurenci skoraj brezupna. Stiska je že tako velika, da propadajo tudi najbolj trda podjetja.

V ljubljanski okolici je zlasti razvita lesna trgovina, ki pa je v tako silni krizi, da je moralo veliko lesnih podjetij omejiti ali celo zmanjšati svoje obrate. V sled tega je padlo število zaposlenega delavstva, kar je zopet povzročilo, da je padla trgovina za 40 do 50%. To nazadovanje trgovine je pospešilo še silno pomanjkanje denarja, obubožanje ljudstva, da morajo vsi sloji omejevati nakup vseh stvari.

Poleg teh težav pa tarejo trgovca občutne državne in avtonomne doklade, ki so zlasti v nekaterih občinah že prekorračile vsako mero. Saj imajo nekatere občine že 200 do 300 odstotno občinsko doklado. Tako visoke doklade pa občinam ne bi bile potrebne, če se ne bi maksimalno trošarina na alkoholne pijače. To maksimiranje naj se zato čim preje odpravi.

Predsednik Šporn omenja nato uvedbo novih davkov in taks in zahteva, da se uvede v javnem gospodarstvu štednja, ki bo odgovarjala zmanjšani kupni moči prebivalstva. Prav tako nujno je, da se izvede že enkrat decentralizacija socialnega zavarovanja, kar zahtevajo vse gospodarske korporacije že leta in leta. Sploh je socialno zavarovanje danes prekomplecirano in preburokratično. Lokalnim faktorjem je prepustiti pri socialnem zavarovanju najširšo pravico samoodločevanja in iniciativnosti in takoj se bo uprava pocenila. Velja naj pravilo, da imajo trgovci tam, kjer plačujejo, tudi odločilno besedo.

Ponovno je treba omeniti prestrogo izterjavanje davkov. Samo v zadnjem četrtletju l. l. se je poslalo nad 20.000 opozoritvenih položnic, izvršilo pa se je nad 1000 rubežni. Jasen dokaz, kako silno je padla gospodarska moč našega trgovca v ljubljanski okolici. Dobro poznamo svoje tovariše in vemo, da se nihče ne odteguje svojim dolžnostim. Toda danes je stiska tako velika, da svojih dolžnosti ne zmorej več in zato je treba, da se temu spremenjenemu gospodarskemu položaju prilagodi tudi davčna uprava. Zato naj se omili davčna praksa, nastopi naj se pa proti onim, ki se namenoma odtegujejo davčni dolžnosti.

Konzumi in nabavljalne zadrage

nad vse škodujejo s svojimi privilegiji legalni trgovini. Boj proti njim je postal sedaj še težavnejši, ker je državni svet razsodil, da smejo konzumi prodajati tudi nečlanom, a da vseeno ne izgube svojih privilegijev. Kljub temu in čeprav so konzumi postali že politično vprašanje, ki se ga merodajni činitelji kar nočejo lotiti, ne bomo od tega boja odnehali.

Ponovno so trgovci na svojih zborovanih zahtevali, da se

odpravijo trošarinski predpisi,

ki so trgovstvu samo škodovali, ne da bi pomagali vinogradnikom. Naj veljajo zopet stari trošarinski predpisi. Popolnoma pa naj se odpravi prodaja vina na 4 in 5 litrov, za prodajo vina in žganja v zaprtih steklenicah pa naj se ukine skrajno krivična pavšalna taksa.

Podeželskemu trgovcu je grozila tudi nevarnost, da se zaradi dozdevnih higijenskih ozirov prepove prodaja kruha v trgovinah. Zbornici se imamo zahvaliti, da je bil ta predlog odklonjen, kar je bilo tudi

v interesu konzumentov, ker je mnogo krajev brez pekarn.

Zakon o zaščiti kmeta je imel zlasti za podeželskega trgovca nad vse težke posledice. Omajal je kmetov kredit in obenem nad vse škodoval trgovcu, ki ni mogel priti do svojih plačil. Novi zakonski načrt o zaščiti kmeta so naše organizacije zavrnille, ker je v korist le veleposestnikom.

Gospodarski svet

še ni imenovan, čeprav ga nujno zahtevajo sedanje razmere. Zahtevamo z vsvo odločnostjo, da se gospodarski svet čim preje imenuje in skliče. Ne bile bi več potrebne novele k vsakemu novemu zakonu, če bi se pred izdajo zakona zaslislal gospodarski svet, ker zakoni se ne bi več izdajali kar na hitro roko.

Novi občinski zakon je sprejet

in naša dolžnost mora biti, da bomo v novih občinskih zastopih primerno zastopani. Če se bo to zgodilo, potem se nam ni treba bati, da bi se nalagali gospodarskim krogom čezmerni davki. Zato polagamo vsem trgovcem na srce, da se posvete komunalni politiki in da se udeležujejo v občinah.

Vprašanje velike Ljubljane

Prav važno vprašanje bo v bližnji bodočnosti tudi priključitev okoliških občin Ljubljani. S pritegnitvijo št. Vida, Rudnika, Viča, Zg. Šiške in Most se misli ustvariti Velika Ljubljana. Ne da bi se načelno spuščali v to vprašanje, moramo naglasiti, da se inkorporacija ne sme izvršiti tako, da se bodo davkoplačevalcem teh občin naložile nove davščine.

Z inkorporacijo bi izgubilo naše združenje približno 200 članov na ljubljansko združenje in naša zahteva mora biti, da ostane doklada združenja tudi po inkorporaciji ista.

Nato je poročal predsednik Šporn

o notranjem poslovanju združenja,

ki je bilo intenzivno in uspešno. Izvršila se je cela vrsta intervencij in rešile mnoge prošnje. Posebna pažnja se je posvečala trgovskemu naraščanju, ki poseča obrtno nadaljevalno šolo. Šolskim odborom obrtnih nadaljevalnih šol je nakazovala uprava vsako leto primerne podpore. Zaradi finančnih razmer primanjkuje v ljubljanski okolici še nekaj teh šol, a bodo ustanovljene, čim se razmere zboljšajo.

Pri svojem poslovanju je našla uprava združenja povsodi dovolj razumevanja, zlasti pa je pokazal svojo naklonjenost sreski načelnik Žnidaršič, kateremu bodi zato izrečena iskrena zahvala.

Z apelom na vse zborovalce, da ostanejo optimisti kljub težkim časom, je predsednik zaključil med glasnim odobravanjem zborovalcev svoje lepo poročilo.

Zbornični konzulent Žagar:

Pozdravlja občni zbor v imenu Zbornice za TOI, ki bo vedno branila interese trgovstva.

Sedanje prilike niso baš ugodne. Vse se presnavlja, ustvarjajo se novi pogoji in nihče še ne ve, kakšen bo konec tega razvoja. Vseeno pa je potreben optimizem, ker je v optimizmu polovica uspeha.

Preteklo leto je prineslo polno novih težav. Devizne omejitve in klirinške pogodbe so omejile zunanjo trgovino in le s kompenzacijskimi pogodbami bi se mogel povečati izvoz kmetijskih pridelkov.

Na denarnem trgu se je pojavilo silno pomanjkanje gotovine. V zaščito denarnih zavodov je izdala vlada razne ukrepe. S temi ukrepi bi morali biti zaščiteni tako interesi dolžnikov ko upnikov,

kar se pa ni zgodilo. Kmečki moratorij je napravil trgovini silno veliko škodo, ne da bi koristil kmetovalcu. Zbornica se je od vsega začetka trudila, da se trgovske in obrtniške terjatve izločijo iz te zaščite, a se je na konec doseglo le to, da so izločene terjatve izpod 500 Din in ki izvirajo iz določenega časa.

Gospodarsko krizo je zlasti poostriila poostrena davčna praksa, ki se zlasti pozna pri odmeri pridobnine. Zbornica je imela to vprašanje vedno v evidenci in opozarjala tudi našo parlamentarno delegacijo, da je sedanja davčna praksa preostri in da se morajo še naprej dovoljevati davkoplačevalcem potrebne olajšave. Pridobnina je sploh krivičen davek, ker znaša davek 30% od ocenjenega dohodka. Vendar ne gre, da plača kdo od 10.000 Din dohodkov 3000 Din davka!

Davčno breme ni v pravem razmerju z narodnim dohodkom, kar je priznal tudi referent o državnem proračunu. Zlasti pa je napačno, da gre 40% vsega narodnega dohodka za javne dajatve.

Legalna trgovina peša, konzumi in nabavljalne zadrage pa večajo svoje obrate. Vsak dan ogrožajo bolj konzumi obstoj trgovine. Povdarjamo, da ne nasprotujemo združništvu kot takemu, zahtevamo le, da veljajo za vse enaki konkurenčni pogoji. (Tako je!) V sedanji težki dobi, ko išče vlada povsodi nove dohodke, naj se ukine davčna prostost konzumov in nabavljalnih zadrug. Obljubljeno nam je, da pride v aprilu tozadeven zakonski načrt pred skupščino.

Tudi krošnjarstvo se ne pobja dovolj. Kazni so tako mile, da so bolj v potuho ko pa v svarilo.

Zbornica se živo zanima za prospeh trgovstva in želi združenju v njegovem delu na podlagi novega obrtnega zakona čim več uspehov. (Zivahno odobravanje.)

Poročilo tajnika Šmuca

Ekstistenčni boj zlasti našega podeželskega trgovca postaja vsak dan bolj trd in to je vzrok, da moramo na svojih letnih skupščinah vedno bolj glasno povdarjati vse težave, ki zmerom bolj ogrožajo obstoj malega trgovca. Ta povdarek mora biti glasen tudi zato, da bo že enkrat našel odmev tam, kjer ga najmanj radi slišijo. Obenem pa moramo tudi povdariti, da silijo gospodarska vprašanja tem bolj v ospredje, čim bolj težavni so časi. Ta vprašanja morajo biti pravilno rešena, ker si ne moremo drugače misliti smotrene in pravilne gospodarske politike. Tajnik Šmuc je nato v svojem poročilu

apeliral na poslance,

da se bolj zanimajo za položaj trgovca, zlasti za malega trgovca. Naj se ne zgodi, da bo moral mali trgovec dejati, da se ga pozna samo takrat, kadar je treba iti na volitve in kadar je treba plačevati davke.

Tako je trgovstvo navezano le na svojo moč. Za še tako malenkostno vprašanje je treba tekati od Poncija do Pilata in prositi, da se ugoditi tudi najbolj utemeljenim zahtevam. Le krepka pomoč Zbornice in naše Zveze nam je vedno zagotovljena.

Kako malo razumevanja je za gospodarska vprašanja se vidi tudi iz tega, da še danes ni imenovan gospodarski svet, ki bi bil kontrolni organ pri reševanju perečih gospodarskih vprašanj. V gospodarskem svetu bi imele naše organizacije odlično podporo in prepričan sem, da ne bi dobili samo v enem letu 13 novih davščin, če bi obstojal gospodarski svet.

Preobremenjen z državnimi in avtonomnimi dokladami se komaj vzdržuje trgovec, zlasti podeželski, na drugi strani pa vidimo, kako kljub vsem našim neprestanim pritožbam

uživajo konzumi in nabavljalne zadrage vse svoje privilegije.

V interesu in v zaščito malega trgovca moramo zahtevati, da vlada prepove konzumom in nabavljalnim zadrugam prodajati tudi nečlanom, zlasti če uživajo vse davčne prostosti. Zahtevamo enako pravico za vse! Nikakor ne gre, da se obremenjujejo z davki samo eni davkoplačevalci, drugi pa uživajo na škodo trgovstva in države izjemno stališče.

Tudi naraščajoča brezposelnost pada večinoma na rame gospodarskih slojev. Če bo vlada še naprej favorizirala konzume in zadruge, potem bo moralo trgovstvo že iz eksistenčnih vzrokov opustiti vse svoje pomožne osebje. Že sedaj opozarjamo na to, da ne bo potem padel kakšen očiitek, da so trgovci nesocijalni. Toda ta odpust bi bila samo samoobramba, ki je vedno upravičena.

Opozorilo trgovcem.

Časi so težki in pomanjkanje gotovine je povzročilo, da se je skrčil promet, režijski stroški so pa ostali na isti višini. Ker ni gotovine, se je pričela prodaja blaga na kredit. Izkušnja uči, da je prodaja na kredit silno nevarna in zato opozarjamo vse, da so pri kreditiranju zelo previdni in da se ne puste izigravati od posameznih odjemalcev. Prav tako pa moramo svariti pred takozvanim **šlajdranjem** s cenami pri že itak minimalnem dobičku. To »šlajdranje« je znak obupnega boja, ki ga mora voditi trgovec za svoj obstoj, a je le v škodo trgovcu. Treba je, da vsi to sprevidite, da so naše vrste enotne in da zavлада med nami medsebojno zupanje.

Kakor vidimo, se vsi merodajni činitelji bavijo z vprašanjem, kako pomagati kmetovalcu, nihče pa ne misli na to, kako bi se pomagalo trgovcu, ki je že na robu propada. Danes se skoraj dela tako, da se zaščiti le dolžnik, kako pa bo prišel upnik do svojega denarja, za to se nihče ne meni. In vendar je upnik večinoma gospodarsko neprimeren bolj zdrav element kot dolžnik. Zakon o posredovalnem postopanju je obstoječe stanje še poslabšal in poslovna morala je padla.

Delo združenja.

Izvedli smo reorganizacijo naše uprave v smislu novega obrtnega zakona, kar je zahtevalo mnogo dela.

Velik uspeh je, da smo z novim obrtnim zakonom dosegli **dokaz usposobljenosti za vse stroke** in da ne more postati več trgovec tudi tisti, ki se ni trgovine učil. V sporazumu z Zbornico smo rešili tudi vprašanje obsega trgovin z mešanim blagom in branjarij. Po našem predlogu ministrstvu naj se definira trgovina z mešanim blagom tako, da obsega vse blago, dovoljeno v prostem prometu in sicer v podrobni prodaji. Branjarije pa naj bodo v bodoče samo stojnice, na katerih se sme v nadrobni prodaji prodajati kruh, klobase, slaščice in zelenjava. Za postavitev stojnice naj bi se vedno zaslila pristojna trgovska organizacija.

Po pravilih bi morali organizirati v krajih, kjer imamo najmanj 25 članov poverjeništvu s posebnimi pododbri. Dosedaj smo ustanovili tako poverjeništvu v št. Vidu, ki je zelo agilno. Upam, da bomo mogli ustanoviti taka poverjeništvu tudi v drugih krajih.

Nato je poročal tajnik Šmuc o izvedbi bolniškega zavarovanja. To zavarovanje se more izvesti, če se je najmanj polovica članov združenja izjavila za obligatorno socialno zavarovanje. Uprava je v ta namen poslala vsem članom potrebne izjave v podpis, a smo dobili le 126 prijav mesto potrebnih 360. Res je, da še niso znani prispevki za novo zavarovanje, toda vseeno smo pričakovali, da bo več prijav.

Osnuitek uredbe za socialno zavarovanje nam je že bil predložen. V prvi vrsti se bo izvedlo bolniško zavarovanje, ki bo vsebovalo povrnitev zdravniških stroškov, stroškov za zdravila, oskrbo v bolnišnici ali zdravilišču in prispevke za operacije. Seveda bo v to bolniško zavarovanje spadalo tudi zobno zdravljenje. Pozneje se bo mislilo tudi na uvedbo nezgodnega in starostnega zavarovanja. Upamo, da bo trgovstvo v polni meri razumelo veliko važnost tega socialnega zavarovanja.

Naše združenje šteje 705 članov in samo pri letnem prispevku 200 Din bi bilo mogoče zbrati v desetih letih tako ve-

lik fond, da bi mogli trgovci na stara leta uživati prav lepo preskrbnino. Tudi v lastnem in v interesu svojcev mora imeti trgovec razumevanje za socialne ustanove in ne skrbeti vedno le za druge!

S tem končam svoje poročilo in upam, da nam bo mogoče v doglednem času, ko se bodo omilile gospodarske razmere, rešiti vsa ta vprašanja v blagor našega podeželskega trgovca. (Odobranje.)

Blagajniško poročilo

je podal nato g. Viktor Jeločnik. Združenje ima 81.027 Din premoženja. Za nadzorni odbor je poročal župan Petrič iz Borovnice, ki je izjavil, da je nadzorstvo pregledalo vse knjige in predlaga razrešnico upravi. Predlog je bil soglasno sprejet. Prav tako soglasno je bil sprejet proračun, ki izkazuje 21.000 Din dohodkov, 61.450 Din stroškov, torej 40.450 Din primanjkljaja. Ta se bo kril z dokladami, ki ostanejo iste ko lani.

Skupščina Združenja trgovcev za ptujsko okolico

V torek, dne 14. t. m. se je vršila v restavraciji društvenega doma v Ptujju redna letna skupščina Združenja trgovcev za okol. v sodnem okraju ptujskem. Vodil jo je predsednik združenja Ivan Traun, ki je podal pregledno poročilo o delovanju združenja v pretekli poslovni dobi. Iz statistike združenja posnemamo, da je znašalo število članov 318, 44 pomočnikov in pomočnic ter 25 učencev in učenk.

Položaj trgovstva v ptujski okolici se je v preteklem letu znatno poslabšal radi prilik, ki so nastale z zakonom o zaščiti kmetov, zaporo denarja in padca kupne moči kmeta.

Po poročilu predsednika je član nadzorstvenega odbora g. J. Beranič podal blagajniško poročilo, ki izkazuje 14.945-93 Din premoženja, 40.316-48 Din vajeniškega sklada ter 15.793-39 Din podpornega sklada, tako da znaša vse imetje združenja 71.055-80 Din.

V imenu nadzorstvenega odbora je predlagal upravi razrešnico, predsedniku združenja Traunu pa za njegovo vestno poslovanje posebno zahvalo. — Zborovalci so predlog g. Beraniča soglasno odobrili.

Proračun za leto 1933, ki ga je predložil skupščini predsednik Ivan Traun, izkazuje 22.600 Din izdatkov in 22.000 Din dohodkov. Članska doklada se je določila na 35 dinarjev.

Razvila se je nato debata o brezposelnih podporah. Združenje je votiralo v proračunu za brezposelne podpore 400 Din. G. Beranič pa je predlagal, naj se določi za vsakega člana 10 Din kot prispevek za brezposelne trgovske pomočnike in naj bi se dajanje podpor vršilo le potom združenja in poverjenikov. Vendar pa je bila za letos odobrena postavka 400 Din.

Združenje zbira že nekaj let vajeniški in podporni sklad. Vajeniški sklad je namenjen vzdrževanju trgovske nadaljevalne

CENENI 10DNEVNI IZLETI VZDOLŽ NAŠE OBALE V GRČIJO

V letošnjem letu prireja Jadranska plovidba 10dnevne izlete vzdolž obale našega Jadranskega morja v Grčijo z luksuznim parobrodrom »Karadjordje«. Prvi izlet bo na velikonočne praznike, t. j. 17. aprila z odhodom s Sušaka ob 14. uri. Nadaljni odhodi s Sušaka ob isti uri bodo: 29. maja, 12. junija, 26. junija, 10. julija, 24. julija, 7. avgusta in 4. septembra. Cena potovanja, v kateri je razven vožnje in kabine všteta vsa prvovrstna oskrba na parobrodu, je samo Din 1900— do 3000— po izbiri kabine. Izleti po kopnem v tej ceni niso zapopadeni.

Na tem potovanju je izletnikom omogočeno ogledati si: Crikvenico, Rab, Šibenik, Slapove Krke, Split, Trogir, Solin, Hvar, Korčulo, Dubrovnik, Kotor (Boko Kotorsko), Lokrum, Cetinje, Herceg Novi, Krf, Achilleion, Iteo, Delphi, Pireje in Atene.

Program in točnejši podatki za te desetdnevne izlete po našem morju se dobe pri Putniku v Ljubljani, kjer se sprejemajo tudi prijave, ki se zaključujejo 15 dni pred vsakim izletom.

Obiščite automatični bufet
DAJ-DAM

Slučajnosti.

Trgovka Jospina Novak iz Device Marije v Polju je stavila štiri predloge: 1. da se odpravi 3 odstotni popust, ki ga dovoljujejo trgovci ob koncu leta svojim odjemalcem. 2. da se v vseh krajih uredi enotno odpiranje lokalov. 3. da se ustanove poverjeništvu, kakor predpisuje obrtni zakon in 4. da se nastopi proti članom, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti.

Vse te predloge je pojasnil tajnik Šmuc in je občni zbor njegova pojasnila odobril. Uprava bo ukrenila vse potrebno, da se ti predlogi izvedejo, v kolikor je to sploh mogoče.

Sledila je nato še debata o nekaterih aktualnih vprašanjih, nakar je tajnik Šmuc prebral skrbno izdelano resolucijo, ki jo je sprejel občni zbor soglasno in z odobranjem.

Z zahvalo vsem zborovalcem za njih udeležbo in pozornost je nato predsednik Šporn zaključil v vsakem oziru uspelo zborovanje.

Sole in za nagrade učencem, ki so z najboljšim uspehom dovršili učno dobo. Sklad se bo v bodoče zbiral iz vajeniških prišobjin in so se tozadevne določbe vnesle v pravila združenja. V podporni sklad, ki je narastel konec pretekle poslovne dobe za 15.793-39 Din, se bo v bodoče v smislu v pravila vnešene določbe votiral letni presežek in bo služil za podporo onemoglim članom.

Zvezni tajnik I. Kaiser je podal nato izčrpno poročilo o gospodarskem položaju, o posledicah zakona o zaščiti kmetov, denarnih prilikah, davčnem vijaku, združenstvu, krošnjarstvu in delavskem socialnem zavarovanju.

Soglasno je bila sprejeta nato resolucija, v kateri zahtevajo zborovalci, da se usmeri vse naše narodno gospodarsko delo v pravcu točno opredeljenega, za dobo let naprej določenega gospodarskega načrta. Zlasti je povdarilo trgovstvo, da se uveljavijo končno njegove že toliko let stavljenе najosnovnejše težnje, osobito pa, da se skliče gospodarski svet, da se revidira zakon o neposrednih davkih in določi davčni minimum; da se davčni odbori sestavljajo po stanovskih organizacijah in ne več po občinah. Izpolniti naj se člen 76 zakona o neposrednih davkih tako, da so zadruge, ki poslujejo z nečlani, podvržene v vsakem primeru plačilu družbenega davka. Izda naj se čimprej pravilnik o krošnjarstvu k zakonu o obrtih, ki naj popolnoma ukine krošnjarenje z manufakturnim blagom. — Izvede naj se čimprej revizija zakona o delavskem zavarovanju in socialno zavarovanje decentralizira ter upostavi avtonomne banovinske socialne ustanove.

Razpravljalo se je končno še o nekaterih predlogih navzočih članov, nakar je predsednik zaključil lepo uspelo zborovanje.

Iz naših organizacij

IZ NAŠIH ORGANIZACIJ.

Združenje pletilcev za Dravsko banovino v Ljubljani ima svojo 2. glavno skupščino v nedeljo, dne 2. aprila ob 1/2 10. uri dop. v veliki dvorani Trgovskega doma v Ljubljani s tem dnevnim redom: Nagovor in poročilo predsednika o odobrenih pravilih. Poročilo tajnika, blagajnika in nadzornega odbora. Volitev upravnega in nadzornega odbora. Določitev prispevkov za leto 1933. Proračun za leto 1933. Slučajnosti.

OBČNI ZBORI

Ljubljanski velesojem ima svoj VIII. redni občni zbor dne 27. marca ob 11. v prostorih Zveze industrijev v Ljubljani.

Delniška pivovarna Union ima 23. redni občni zbor v sredo, dne 29. marca ob 16. v pisarni pivovarne v Ljubljani. Delnice je treba deponirati do 22. marca.

Delniška družba združenih pivovaren Zalec in Laško ima svoj 30. redni občni zbor v sredo, dne 29. marca ob 17. v pisarni pivovarne Union.

Mariborska tiskarna ima svoj 14. redni občni zbor dne 1. aprila ob 10. v prostorih ravnateljstva tiskarne v Mariboru.

Po svetu

70letnico mašništva je praznoval v torek monsignor Tomo Zupan, vzor duhovnika in vzor narodnjaka. Tudi naše čestitke.

Tudi proti dr. Korošcu vodi državno sodišče preiskavo po čl. 3 zakona o zaščiti javne varnosti. Dr. Korošec odklanja vsak odgovor na vprašanja preiskovalnega sodnika.

Dr. Pernar je bil obsojen pred državnim sodiščem na 1 leto strogega zopora, Kernfelja na poldrugo, Košatič na 10 in Poštarič na 8 mesecev. Vsem je priznana custodia honesta. Drugi so bili oproščeni.

V reviji »Naša bodočnost«, glasilo poljskih vladnih krogov, se je grof Bobrznyski ostro izrekel proti zvezi z Madjarsko, ki je revizijonistična, in toplo priporoča zvezo Poljske z Malo antanto.

Tretjina vladne bolgarske narodno liberalne stranke se je iz nasprotstva proti vladni politiki odcepila od stranke in ustanovila pod vodstvom bivšega ministra Georgija Petrova lastno stranko.

Tako v Parizu ko v Londonu so Mušanovu odbili vsako koncesijo pri odplačevanju dolgov. Pravijo, da bo sedaj Bolgarska zopet odkrito pričela voditi protizavezniško politiko.

Cankovu, bivšemu ministrskemu predsedniku, so zemljodelci razbili shod in je mogel Cankov ubežati v Sofijo le pod zaščito policije.

Tudi Grška je protestirala vsled provokantnih resolucij kongresa makedonstvujuših v G. Džumeji.

Avstrijska vlada je izdala celo vrsto zasilnih odredb, potem ko je upravno sodišče razsodilo, da niso te odredbe v nasprotju z ustavo. Velik del teh odredb je postal vrhovni komandant vojske predsednik Miklas, ki more izvesti tudi delno mobilizacijo.

MacDonald in Simon se sestaneta z Mussolinijem v Gor. Italiji. Skušala bosta doseči sporazum med Francijo in Italijo in s tem izolirati Nemčijo.

Pogodba o nenapadanju bo sklenjena med Japonsko in Rusijo po izjavi svetjskega veleposlanika Jurenijeva v Tokiu.

Poljaki so izkrcali na Westerplatte pri vzhodu v gdansko pristanišče v zaščito svojega municijskega skladišča, ki so ga hoteli napasti hitlerjevski oddelki, več oddelkov vojaštva. Nemci so vsled tega vložili protest pri Društvu narodov.

Gdanski konflikt je poravnal, ker je gdanski župan izjavil, da jamči za nedotakljivost vseh poljskih pravie in blaga na Westerplatte.

Hitlerjanci so pretepli ženo italijanskega veleposlanika v Berlinu, ker so mislili, da je židinja. Hitler je ponudil vsako zadostčenje, a še ni prejel odgovora. Najbrže Hitler vsled tega »junaštva« svojih ljudi ne bo odpotoval v Rim.

Avtomobil rumunskega poslanika v Berlinu so hitlerjevci ustavili, sneli rumunsko zastavo in jo raztrgali na kose. Policijski predsednik in zastopnik zunanega ministrstva sta se nato opravičila. Sploh so na dnevnem redu napadi na tujece.

Prelata in drž. poslanca Ulitzko, ki je dasi rojen Poljak, strastno agitiral za časa gornješlezjskega plebiscita proti Poljski, so hitlerjevci strahovito pretepli, nato se pa iz njega norčevali, ker je izdal svoj poljski narod.

Ministrstvo za propagando hitlerijanstva, oficijalno za nacionalno obnovo Nemčije, so ustanovili v Nemčiji. Za ministra je imenovan novinar dr. Göbbels, za njegovega tajnika pa novinar Funke.

Po fašistovskem receptu tudi hitlerjevci pitajo svoje nasprotnike z ricinovim oljem.

Uvedbo telesne kazni je dovolil drž. komisar na saksonskih šolah. Kultura se pod kljukastim križem kar jadrno poslavlja iz Nemčije.

Inteligence beži iz Nemčije, zlasti židovska. Cela vrsta filmskih igralcev, publicistov, režiserjev in novinarjev je že prbežalo na Dunaj in v Prago.

Atentat je nameraval izvršiti na Hitlerja grof Arco, ki je pristaš skrajnih desničarjev. Arco je l. 1919. umoril bavarskega min. predsednika Eisnerja, bil obsojen na smrt, nato pomiloščen in ob 80letnici Hindenburgovi izpuščen.

Ameriška poslanska zbornica je sprejela zakonski načrt, s katerim se dovoljuje svobodna prodaja piva, ki pa ne sme imeti več ko 2-2% alkohola. Računajo, da bo vsled novega davka na pivo imela država 100 milijonov dolarjev novih dohodkov.

Smrt uglednega novomeškega trgovca

Novo mesto, dne 13. marca.

V nedeljo okrog 13. ure je umrl po kratkem bolehanju ugledni novomeški trgovec in posestnik Jurij Picek starejši. Pokojni se je rodil kot sin trgovca l. 1874. v Dvoru pri Novem mestu. Očetovega poklica se je z vso svojo dušo oprijel tudi mladi Jurij. Učil se je in izučil v trgovini znanega ljubljanskega veletrgovca Šarabona. Po odhodu iz Ljubljane je odšel v Ribnico, kjer se je izpopolnjeval v stroki pri svojem že umrlem bratu, trgoecu Francu Piceku in pozneje pri novomeškem trgoecu A. Pauserju. Leta 1904. se je poročil in si vzel za življenjsko družico gđ. Antonijo, iz ugledne stare novomeške družine Greilaudove. Leto pozneje pa se je že osamosvojil. Bil je vedno mož, čigar geslo je bilo: poštenost, solidnost in vztrajnost so temelj uspeha. Njegova tvrdka si je že v nekaj letih pridobila velik krog odjemalcev in bila znana daleč naokrog. Ves svoj prosti čas je posvetil svoji ljubeči družini, ki mu je bila nad vse pri srcu. V skromno razvedrilo mu je bil lov. Na lovišču, v tistem jesenskem gozdu, v katerem je sušljalo listje svojo skrivnostno pesem, je pokojnik našel največje veselje in užitek. Pokojni Jurij pa je bil tudi eden izmed tistih redkih mož, pri katerih velja izrek: »Naj ne ve levica, kaj dela desnica«. Kot pravi trgovec pa je bil tudi zvest pristaš naših stanovskih organizacij in tudi naročnik našega lista. Pokojni zapušča globoko užaloščeno soprogo in pet otrok.

Uglednemu novomeškemu trgoecu bodi ohranjen časten spomin, prizadetim naše iskreno sožalje!

K. P.

Naše narodno gospodarstvo v februarju 1933

(Po statistiki OUZD.)

Kljub splošni depresiji se gospodarske razmere letos v gotovem oziru **povoljnejše razvijajo** kot pred enim letom. Res je zaposlenost delavstva za 8 odstotkov manjša od lanskega leta, vendar opazamo letos četrto ne posebno izrazito naraščanje zaposlitve, katera bo najbrže sezonskega izvora, že od prve polovice februarja dalje. Lani smo dočakali ta pojav šele v začetku aprila. Z ozirom na število delavcev si je najbolj opomogla v februarju gozdno planinska industrija. Prirastek znaša 201 delavca ali 3-71 %. Ta industrija je padla od decembra 1932 do januarja 1933 za 5-55 odstotkov.

Od januarja do februarja so v glavnem nazadovale — in sicer radi sezije — sledeče industrije. Čevljarji in krojači imajo po božičnih praznikih vedno poštivnice par mesecev. Ljudje hočejo imeti nove obleke šele za Veliko noč in tako pomladanska sezija v tej stroki še ni nastopila. »Oblačilna industrija« in »Predelovanje kože« sta morala radi tega pasti. Stavbarstvo v svojih najrazličnejših formah mora radi vremenskih razmer istotako počivati. Radi tega so padle: gradnja železnic, cest itd., industrija kamenja in zemlje ter končno gradnje nad zemljo. Teh 5 industrij je izgubilo 1158 delavcev. Celoten padec pa znaša 1259.

Industrijska skupina	Povprečno štev. zav. del. v II. 1933.	Prirast + od izraza pa- od ja- dec - nuarja 1933
Kemična industrija	1435	+ 56
Občinski obrati	1331	+ 51
Gozdno planinska industrija	5425	+ 201
Denarni zavodi itd.	563	+ 9
Gledališča, svobodni poklici itd.	1219	+ 13
Gostilne, kavarne in krčme	2876	+ 20
Hišna služinec	8246	+ 48
Industrija kože in gume	1450	+ 5
Industrija tobaka	872	+ 1
Rudarstvo	1	0
Tekstilna industrija	9381	- 37
Gradnja prevoznih sredstev	240	- 37
Zasebna prometna podjetja	827	- 9
Industrija papirja	1718	- 20
Industrija hrane in pijače	3528	- 45
Centrale za proizvod. sile in pre-skrbe z vodo	512	- 8
Javni promet	561	- 9
Higijena	1631	- 27
Poljedelstvo	517	- 9
Kovinska industrija	6058	- 111
Trgovina	3856	- 100
Industrija za predelavo lesa in rezbar.	3714	- 99
Grafična industrija	1048	- 29
Oblačilna industrija in čistilne	4011	- 173
Gradnja železnic, cest in vod-nih zgradb	1296	- 71
Predelovanje kože in njenih surogatov	2909	- 216
Industrija kamenja in zemlje	1954	- 299
Gradnja nad zemljo	1422	- 399
Skupaj	68601	- 1259

Kako oživiti denarni promet

Važen sestanek mariborskih pridobitnikov

V Mariboru se je vršil te dni važen sestanek mariborskih pridobitnikov, na katerem se je razpravljalo, kako zopet oživiti denarni promet. Sestanka so se poleg zastopnikov vseh mariborskih denarnih zavodov udeležili inž. Pehani iz Ljubljane; ravnatelj Smrtnik iz Celja, mariborski župan dr. Lipold in podžupan Golouh ter nekateri drugi odlični zastopniki našega gospodarskega sveta.

V glavnem se je razpravljalo o dveh predlogih. Inž. Pehani je predlagal uvedbo klirinških nakaznih katerih se naj bi posluževalo vseh 600 denarnih zavodov Slovenije. Čeprav so se splošno priznavale dobre strani tega predloga, vendar ga zborovalci niso sprejeli, ker je nevarnost, da bi mogla končna likvidacija tega klirinškega prometa povzročiti prevelike perturbacije v našem gospodarstvu.

Pač pa se je sestanek izrekel za predlog dr. Rapotca. Po tem predlogu bi veljala uvedba novega nadomestnega plačilnega sredstva zaenkrat le za ozek krog. Šele po dobrih uspehih v praksi, bi se razširilo poslovanje z novim nadomestnim plačilnim sredstvom. Sklenilo se je, da se na podlagi načrta dr. Rapotca ustanovi v Mariboru Zadruga denarnih zavodov, ki bo izdala v promet novo nadomestno valuto.

Naše gospodarske kroge, zlasti pa najširše plasti našega trgovstva, ki je radi pomanjkanja gotovine najbolj prizadeto, bo načrt dr. Rapotca gotovo tudi v podrobnosti zanimal. Radi tega ga podajamo nekoliko natančneje nego so o njem poročali dnevni časopisi.

Dr. Rapotec označuje v svojem načrtu kot posredovalni papir vlogo (vložno knjižico), ker je za zastavni ali dolžni list predpisana koncesija finančnega ministra in plačilo znatnih taks. Če bi se posrečilo te težkoče hitro odstraniti, bi bilo pač praktičneje poslužiti se teh papirjev.

V glavnem je njegov načrt ta: Mariborska hranilnica, Posojilnica in Spodnještajerska ljudska posojilnica ustanovijo za drugo za poravnanje medsebojnih obveznosti, ki bi se imenovala »Posredovalnica za poravnanje medsebojnih obveznosti med denarnimi zavodi, reg. zadr. z o. z. v Mariboru«. Člani zadruge bi bili omenjeni denarni zavodi, pristopiti pa bi mogli tudi drugi zavodi. — Zavodi-člani bi naložili vloge pri Posredovalnici na ta način, da bi ji odstopili svoje hipoteke na hišah, morda v polovičnem iznosu posamezne hipoteke, kateremu bi se podelila v zemljiški knjigi prednost pred drugo polovico, ki bi ostala zavodu. Začelo bi se z naložitvijo Din 200.000— za vsak zavod. Postopoma bi se te naložbe sporazumno zviševale. Posredovalnica bi izdala za te hipoteke zavodom vložne knjižice po 100, 500 in 1000 Din v skupnem znesku lastne naložbe. Vložne knjižice bi se glasile na ime vsakega posameznega zavoda. Dr. Rapotec daje tem knjižicam naziv »vloge posredovalke«. Natisnjene bi bile na močnem papirju. V svrhu zaščite pred ponarejanjem bi morale nositi originalne podpise predsednikov ali ravnateljev zavodov; ker so podpisali splošno znani ter bi bile vloge v ogromni večini pri zavodih-članih, bi bila kontrola lahko in zanesljivo izvedljiva. Posredovalnica bi nato izdala vloge posredovalke v svrhu cirkulacije.

Uporaba vlog-posredovalke bi obstojala v tem: 1. Zavodi-člani izplačujejo s posredovalkami svoje naložbe iz vložnih knjižic ali računov. 2. Prejemajo posredovalke v polno plačilo ali na račun svojih terjatev vseh vrst v polnem znesku. 3. Sprejemajo posredovalke kot naložbe ter jih obrestujejo po 6%; obenem izplačujejo s temi posredovalkami. 4. Dajejo z njimi posojila svojim klientom, v glavnem kratkoročna menična posojila. Te smejo klienti v celoti vrniti s posredovalkami po 9%. Upravni stroški 1%.

Dajanje posojil bi zajamčilo živahen, siguren obtok posredovalke. Posojiljemalci bi pri sedanjih stiski za denar postali iznajdljivi za placiranje posredovalke pri ljudeh, ki so zopet v zvezi z zavodi-člani.

Za varnost posredovalke bi služile, kot že omenjeno, hipoteke zavodov, ki jih odstopijo Posredovalnici. Če zavod ne bi mogel več sprejeti posredovalke, ki so v posesti zasebnika, bi služila hipoteka posredovalnice za kritje teh posredovalke, ki se v gotovini izplačajo najpozneje pri realizaciji hipoteke. V drugem redu pa bi služila hipoteka posameznega člana pri Posredovalnici v kritje obveznosti napram

ostalim zavodom-članom iz tega poslovanja. Pri normalni likvidaciji Posredovalnice bi prejela ta od zavodov-članov vrnjene vloge-posredovalke, ona pa bi nato recidirala odstopljene ji hipoteke. Tako bi bile vse vloge posredovalke zavarovane s 100% varnostjo, brez ozira na usodo posameznih zavodov-članov. Tudi če bi vsi ti propadli, bi obdržale posredovalke še vedno polno kritje pri Posredovalnici. Enako bi našle vse terjatve posameznih članov iz tega poslovanja polno kritje v hipotekah glavnice.

Zadruga bi se osnovala za gotovo dobo, ki se lahko sporazumno podaljša ali skrajša.

Vsi izdatki za prenos ali vrnitev hipoteke, takse in administracije bi se krili z obrestmi od številnih meničnih posojil. Posojiljemalci tudi ne bodo imeli pri vračanju posojila vedno pri rokah dovolj posredovalke, pa ga bodo vračali radi tega dostikrat z gotovino, do katere bodo prišli z gospodarsko uporabo posojila. Tako bi se lahko tudi pridobljena gotovina uporabila za amortizacijo vlog-posredovalke, ki bi se amortizirane vrnille zadruzi. Obtok posredovalke bi se vršil v določenem krogu zavodov. Veliko poslov bi se vršilo med zavodi le knjižno. Za začetek, dokler se ne bi videlo, kako se obnese stvar v praksi, bi se izdalo le omejeno število posredovalke, ki bi se kasneje sukcesivno večalo in sicer z istočasnim prenosom novih hipotek, ki bi se sorazmerno razdelile na člane.

Mnogo je možnosti, da bi se lahko delokrog razširil. Tako bi lahko mestna občina sprejemala del terjatev s posredovalkami, razširilo bi se število zavodov in gotovo bi se prijaviilo tudi dovoljno število podjetnikov in zasebnih gospodarstev za vsaj delno sprejemanje teh vlog za svoje terjatve. Pri razširjenem delokrogu bi se naglo menjavala klientela ter se s posojili množila, tako da bi bili zavodi varni pred organiziranim plačevanjem s knjižicami.

Poleg tega načrta je na omenjenem sestanku predložil dr. Rapotec še uvedbo drugih papirjev za pomožno plačilno sredstvo. Tak papir bi predstavljale zadolžnice, dolžni ali zastavni listi, ki bi jih zadruga izdala. Morala bi pa imeti zato dovoljenje finančnega ministra ter biti oproščena tozadevnih taks, ki so precej občutne. Možna bi bila rešitev tudi potom zavoda, ki ima že po pravih pravico izdajati zastavne liste, kakor je to banska hranilnica. Za višje trgovske potrebe pa bi lahko služili tudi čeki v svrhu obračunavanja, ki bi jih zavodi-člani vzajemno izdajali eden drugemu ter pri sklepu tozadavne pogodbe izročili kritje v tretje roke, ki bi bila neodvisna od usode posameznega zavoda. Širokim slojem pa bi bili čeki le težko dostopni. Seveda bi pa tudi pri teh načinih moral biti uveljavljen princip 100% kritja. (sm)

Redna skupščina Zveze industrijcev

se bo vršila

v petek, dne 31. marca 1933 ob 14-30 uri popoldne v sejni dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova št. 10.

Dnevni red:

1. Citanje zapisnika Glavne skupščine Zveze industrijcev z dne 15. julija 1932.
 2. Poročilo o poslovanju Uprave.
 3. Razgovor o položaju in o aktualnih potrebah industrije.
 4. Računski zaključek za 1932. Proračun izdatkov in dohodkov za 1933. Določitev vpisnine in članskih prispevkov.
 5. Volitev predsednika, prvega in drugega podpredsednika in 29 nadaljnjih članov uprave.
 6. Volitev treh članov Nadzornega odbora.
 7. Volitev članov razsodišča v smislu čl. 31 pravil.
 8. Samostalni predlogi.
- Skupščina je sklepčna, ako je prisotna vsaj polovica članov. Ako ob določenem uri ni prisotna polovica članov, se vrši skupščina na 1 uro kasneje brez ozira na število prisotnih članov (čl. 14 pravil).
- Samostalni predlogi, o katerih naj razpravlja skupščina, se morajo prijaviti upravi Zveze vsaj 3 dni pred skupščino (čl. 15 pravil).

Denarstva

Razglas

Z odlokom g. bana Dravske banovine z dne 28. februarja 1933 opr. št. Pov. S. No. 88/1 sem bil imenovan za gerenta Mestne hranilnice ljubljanske in sem dne 3. t. m. prevzel od dotedanjega njenega upravnega odbora vodstvo tega zavoda.

Splošna gospodarska kriza, ki je kot posledica svetovne vojne zajela ves svet, ni prizanesla niti Mestni hranilnici ljubljanski. Prevzemajoč gerentstvo, se zavedam, da me s tem zadeva tudi dolžnost truditi se, da ob sodelovanju vseh poklicanih faktorjev čim preje in čim temeljiteje odvrnem posledice te krize.

Mestna hranilnica ljubljanska je bila svoje dni ustanovljena po moji inicijativi. Cisto naravno je torej, da sem njen razvoj in njeno delovanje spremljal vedno z največjim zanimanjem. Naravno pa je tudi, da se bom sedaj, ko je državna uprava želela mojega vodilnega sodelovanja v njeni upravi, prizadeval privedi jo čim preje mogoče do normalnih razmer in do blagotnega poslovanja, za kakršno sem jej dal navodila takrat, ko sem jo s sodelovanjem občinskega sveta poklical v življenje.

Varnost vlog v Mestni hranilnici ljubljanski je, ker jamči za nje mesto Ljubljana z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo, absolutna. Zato prosim, naj nikdo ne verjame ljudem, ki jej z raznimi brezvestnimi govoricami skušajo izpodkopavati zaupanje, in naj se zlasti izogiba spekulantom, ki z odkupovanjem vložnih knjižic skušajo zapeljati vlagatelje v škodo.

V Ljubljani, dne 4. marca 1933.

Ivan Hribar, gerent.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snati obleke, klobuke itd. Škrohi in svetilnika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 3. Telefon št. 32-72.

USTANOVNA SKUPŠČINA ZDRUŽENJA BANČNIH ZAVODOV

V torek dopoldne se je vršila v sejni dvorani Zadrugne gospodarske banke ustanovna skupščina Zdruga bančnih zavodov v Dravski banovini. V pripravljani odbor za ustanovitev tega obveznega združenja je imenovala Zbornica za TOI te gg: dr. Ivana Slokarja, glav. ravnatelj Zadrugne gospodarske banke, Hanuša Krofca, ravnatelja centrale ljubljanske kreditne banke in Avgusta Tostija, ravnatelj Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani. Kot delegat Zbornice se je udeležil skupščine tajnik dr. Ivan Pless. Skupščina je soglasno sprejela pravila, ki jih bo pripravljani odbor predložil Zbornici v odobritev. Takoj, ko bodo pravila odobrena, bo pripravljani odbor sklical ustanovno skupščino združenja bančnih zavodov, ki bo potem prevzelo vse delo dosedanje prostovoljne organizacije Društva bančnih zavodov v Ljubljani.

*

Čisti dobiček Španske banke je znašal lani 138-2, dočim v l. 1931. le 120 milijonov pezeta.

Finančni minister Chamberlain je izjavil na seji spodnje zbornice, da se Anglija ne bo vrnila prezgodaj h zlati valuti. Umetna sredstva za dvig valute Chamberlain odklanja. Dokler traja sedanje medsebojno nezaupanje in dokler se ne zboljšajo gospodarske razmere, ni pričakovati, da bi mogla svetovna trgovina doseči svoj nekdanji obseg.

Pariška velebanka Comptoir National d'Escompte bo plačala tudi letos dividendo v višini 50 frankov od delnice, kar odgovarja 10 odstotnemu obrestovanju. Osnovna glavnica banke znaša 400 milijonov frankov.

Dolar je čvrst. Dne 9. t. m. je nastal na vseh svetovnih borzah nenadoma popoln preokret v presoji dolarja. Na vseh borzah je bila tendenca za dolar zopet krepka in v Curihu je notiral dolar v zasebnem prometu nad 5 frankov. Ta sprememba v presoji dolarja je nastala vsled namere Rooseveltove vlade, da na vsak način ohrani zlati standard dolarja.

V mnogih sodnih razsodbah v Avstriji o vprašanju zlate klavzule pri dolgovih, so sodišča razsodila, da ima ta klavzula polno veljavo in da treba plačati dolgove v zlatu. Po zadnjem izkazu Banche d' Italia se je znižal oblok bankovcev od 13-43 na 13-05 milijard lir, zlato in devizno kritje pa se je zvišalo na 44 odstotkov.

Dobava-prodaja

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. marca t. l. ponudbe glede dobave 8000 kg pisane bombaževine. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku).

Prometno-komercialni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. marca t. l. ponudbe glede dobave 100 kg žične vrvi, 500 kg žgane žice, 300 kg žičnikov in 30 kg kositra. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija državne železarne Vares-Majdan sprejema do 22. marca t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg jekla, 325 zavrtkov zakovic, 165 zavrtkov vijakov, 200 zavrtkov žice za parkete, 50 kg masti za parkete, 25 komadov ključavnic, gumijevih cevi ter glede dobave 5000 kg masti, 2000 kg jedilnega olja in 30.600 kg pšenične moke; do 29. marca t. l. pa glede dobave 1350 kg bakrenih vrvi.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 22. marca t. l. ponudbe glede dobave 8 komadov pločevine, 250 kg ploščatega železa, 275 kg matičnih vijakov, 100 komadov lopat za premog, prozornega in milimet. papirja, 80 komadov tesnilnih obročkov, 1 transmisjskega jermena ter glede dobave raznega sanitetnega materiala.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave meril.

Dne 20. marca t. l. se bo vršila pri štabu 17. pešadijskega polka v Vinkovcih licitacija glede dobave živil (olje, paprika, kis, krompir, čebula, čaj, slive, mast).

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave hlodov; do 27. marca t. l. glede dobave 250 komadov sekir; do 28. marca t. l. glede dobave 60 kg usnja, ca. 90 kilogramov transmis. jermena ter glede dobave raznih strojnih delov in orodja; do 29. marca t. l. glede dobave lesa, azbesta, kligerita, 250 kg bele emajl-barve, 375 kg svinčenega belila, 13 kg svinčenega minija, 7 kg lanenega firneža, 1570 kg katrana, 400 kg kolofonije, 70 kg grafita itd.; do 30. marca t. l. glede dobave 460 m³ kislika, 100 kg afriške trave, 70 kg pločevine, 50 kg zakovic, ca. 18.000 komadov vijakov, 800 kg cevi, 400 komadov medeninastih šarnirjev, 200 komadov ključavnic in 1 ventilatorja; do 4. aprila t. l. pa glede dobave 300.000 komadov zidne opeke, 100 ton negašenega apna, 400 ton portland-cementa in 250 m² cementnih plošč.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

SLUŽBENI LIST

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 15. marca objavlja: Pravila okrožnih odborov obrtniških združb. — Odločbo o drž. izpitu strojnih pripravnikov. — Objave o pobiranju obč. trošarin. — Odločbo državnega sveta glede prijavljanja carini zavezanih predmetov ter druge objave.

FOTOGRAFIJE ZA LEGITIMACIJE IZDELANE OD NEUPRAVIČENIH FOTOGRAFOV

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja vse, ki zaposlujejo trgovske potnike in jim morajo v smislu obstoječe naredbe priskrbeti potniško legitimacijo s sliko, na razpis kr. banske uprave, po katerem se morajo odklanjati vse slike za legitimacije, ki niso izdelane od poklicnih fotografov. Z ozirom na to okoliščino opozarja zbornica vse tvrdke, ki bodo prosile za izdajo potniških legitimacij, da pošljejo slike, ki bodo opremljene z žigom odnosno s firmo upravičenega fotografa, ker se bodo sicer slike, ki bi bile izdelane od neupravičenega fotografa, zavračale.

VEČJI IZVOZ SVINJ NA ČESKO-SLOVAŠKO

Po češkoslovaških podatkih je naš izvoz svinj v februarju zelo narastel. Lani smo izvozili v februarju na Češkoslovaško 2445 svinj, letos pa 5439.

CENA JAJCEM PADLA

Vsled povišane carine na jajca v Nemčiji in vsled raznih ovir, ki jih dela Italija uvozu naše perutnine in jaje v Italijo, je silno padel izvoz jaje, kar je povzročilo veliko nazadovanje cene jajcem. Tako poročajo iz Novega Sada, da se tam dobi za 10 Din 24 do 26 jaje, na periferiji mesta pa se dobi celo 33 jaje za deset dinarjev.

Konkurzi in prisilne poravnave

Odpravljena sta konkurza pekovskega mojstra Pretnarja Josipa v Ljubljani in zaradi zapuščine Stanislava Simoniča v Mihalovcih, ker so pritrdili vsi upniki po § 179. konk. zak. Konkurz trgovca Rapeta Josipa v Domžalah je odpravljen, ker se je sklenila prisilna poravnava, konkurz Repatec Marije v Marenbergu pa, ker je bila razdeljena vsa masa.

Končano je poravnalno postopanje Marije Fettich-Franckheim v Mariboru, trgovca Polaka Rada v Ormožu in trgovca Šime Karla v Peklu pri Poljčanah.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

Cetrtek, dne 16. marca ob 15.: Voda. Dijska predstava. Globoko znižane cene. Izven.

Petek, dne 17. marca: Zaprti. Sobota, dne 18. marca: Gospa ministrica. Globoko znižane cene od 5 do 15 Din. Izven.

OPERA

Cetrtek, dne 16. marca: Morana. Red C. Petek, dne 17. marca: Morana. Red C.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek, dne 17. marca: Zaprti. Sobota, dne 18. marca: Faust. Red B.

RAZPIS

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo **mizarskih del, krovskih in kleparskih del, vodovodno, plinsko in električno inštalacijo**

za zgradbo v Splitu.

Proračuni in razpisi se dobe pri podpisnem zavodu v vložišču od 11. t. m. dalje, med uradnimi urami.

Pravilno opremljene ponudbe je vložiti do 18. t. m., do pol 12. ure dopoldne, v vložišču Pokojninskega zavoda, Gledališka ulica 8/III. v Ljubljani.

Pokojn. zavod za nameščence v Ljubljani.

Gremij trgovcev za srez Novo mesto javlja žalostno vest, da je njegov član in dolgoletni odbornik, gospod

JURIJ PICEK starejši

danes, dne 12. marca 1933, po kratkem, mukopolnem trpljenju preminul.

Blagega pokojnika ohranimo v trajnem spominu!

Novo mesto, dne 12. marca 1933

Gremij trgovcev za srez Novo mesto

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in ručninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-53

Rimska cesta 2

Gregorčičeva ulica 5

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše **klišarna ST. DEU LJUBLJANA DALMATINOVA 13**

KUVERTA™
LJUBLJANA

TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni listi hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.